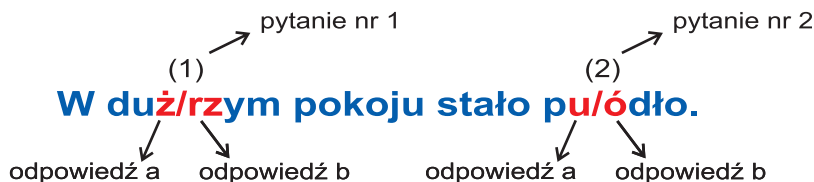

Część I – Dyktando

Przeczytaj uważnie tekst. Wybierz właściwe litery. Nanieś swoje wybory na Kartę Odpowiedzi zgodnie ze schematem:

[...] Uчени ⁽¹⁾zauważ/rzyli, że osoby lubiące ład tracą ⁽²⁾mnu/óstwo czasu i energii ⁽³⁾na segregowanie dokumentów. Po kilku miesiącach ich szafy pełne segregatorów przypominają „uporządkowany kosz na śmieci”. Co ciekawe, dokumenty dotyczące jednej sprawy ⁽⁴⁾nie kiedy/niekiedy ⁽⁵⁾znajdowały się w kilku teczkach, bo porządnicc/dzcy ⁽⁶⁾zapominali, że taką teczkę już ⁽⁶⁾założ/rzyli.

Zupełnie inaczej ⁽⁷⁾zah/chowują się bałaganiaż/rze. Ci odkładają papiery tak, że nowsze ⁽⁸⁾i ⁽⁹⁾waż/rniejsze są pod ręką, a niepotrzebne ⁽¹⁰⁾zagź/rzebane gdzieś na dnie. Gdy chcą coś ⁽¹¹⁾znaleź/ść, muszą przekopywać się przez stertę ⁽¹²⁾papież/rzysk, ale wtedy ⁽¹³⁾zdaż/rza się, że natrafiają na dokumenty, o których dawno zapomnieli, a których widok może wywołać ⁽¹⁴⁾zaskakujące ⁽¹⁵⁾skojaż/rzenia. To właśnie ⁽¹⁶⁾pż/rzytrafiło się Leonowi A. Heppelowi z National Institutes of Health. Uczony zawsze miał na swoim ⁽¹⁷⁾biu/órku bałagan. Podczas jednej ⁽¹⁸⁾z ⁽¹⁹⁾pru/ób ⁽²⁰⁾zaprowadzenia porządku ⁽²¹⁾wśród/t ⁽²²⁾sterty starych listów natrafił na artyku/ół ⁽²³⁾David

Lipkina dotyczący działania hormonów. Przypomniał sobie, że Eart W. Sutherland bada podobne zagadnienie. Skontaktował ze sobą ⁽²⁴⁾uczonych. Pomogło to Sutherlandowi, który ⁽²⁵⁾ostro ⁽²⁶⁾zabrał się do pracy i w 1971 roku za wyjaśnienie, w jaki sposób hormony regulują pracę ⁽²⁷⁾komu/órki, ⁽²⁸⁾otrzymał ⁽²⁹⁾n/Nagrodę Nobla z fizjologii ⁽³⁰⁾i medycyny. ⁽³¹⁾Bałagan czy ⁽³²⁾h/chaos nie spowoduje, że ludzie staną się kreatywni. Może natomiast ⁽³³⁾pobu/ódzić do nietypowych i zaskakujących rozwiązań. [...] Bez względu jednak na [...] stopień ⁽³⁴⁾wraż/rzliwości, gdy przekroczona zostanie indywidualna granica bałaganu, nieład ⁽³⁵⁾zacznie nas ⁽³⁶⁾rozpraszać i ⁽³⁷⁾utru/ódniać myślenie. [...] Bo granica między nieładem, który ⁽³⁸⁾spż/rzyja ⁽³⁹⁾twórczości, a bałaganem, który ⁽⁴⁰⁾paraliżu/óje i ⁽⁴¹⁾obciąż/rza, jest niezwykle ⁽⁴²⁾cięż/enka.

Na podstawie: Dorota Romanowska, *Jak bałagan zmienia świat*.
„Newsweek” 32/2019, 5-11.08.19

Część II – Zasady i zadania ortograficzne

Przeczytaj polecenia i wybierz prawidłowe odpowiedzi. Pamiętaj, że może być więcej niż jedna prawidłowa odpowiedź do danego pytania. Nanieś swoje wybory na Kartę Odpowiedzi.

31. Uzupełnij podane wyrazy odpowiednimi literami.

g_eg_ółka
gra_el
jednak_e

- ☐ A) ż
☐ B) rz

pielu_a
kożu_
su_y

- ☐ C) h
☐ D) ch

32. Wybierz prawidłowo podpisane rysunki.

- ☐ A) rzągler
☐ B) żongler

- ☐ C) żerandol
☐ D) żyrandol

33. Błędnie wytłumaczono pisownię wyrazów w podpunkcie:

- ☐ A) Pisowni słowa *malutki* nie wyjaśnia żadna reguła ortograficzna.
☐ B) W wyrazie *mosiężny* „ż” wymienia się na „dz”.
☐ C) Wyraz *ósemka* to wyjątek od zasady, że na początku wyrazu piszemy „u”.
☐ D) Litera „ó” w wyrazie *skrócić* wymienia się na „e”.

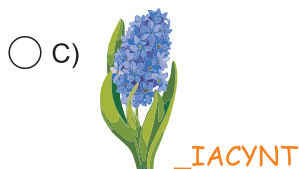
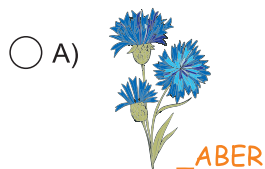
34. Tylko wyrazy z „ó” wymiennym znajdują się w szeregu:

- ☐ A) dwójka, ósemka, trójka
☐ B) rów, próchno, królowa
☐ C) sójka, szóstka, wiewiórka
☐ D) dopóki, ogólnie, dopóty

35. Zaznacz szereg, w którym zapisano tylko wyrazy z „rz” wymiennym.

- ☐ A) skórzany, wzgórze, marzec
☐ B) gorzki, jarzębina, starzec
☐ C) zamierzenie, narzekanie, tworzenie
☐ D) porzeczek, parzysty, górzysty

36. W nazwie którego z przedstawionych kwiatów występuje „h”?

37. Rozwiąż zagadki wyrazami z „ch” lub „h”.

Badacz przeszłości na podstawie wykopalisk. _____

Chaos w kraju, bezrząd, samowola. _____

Szum, rwetes, gwar. _____

Wraz z drużyną wyrusza na wędrowkę. _____

W rozwiązaniach zagadek:

- ☐ A) występuje tyle samo wyrazów z „ch” co z „h”
☐ B) jest jeden wyraz z „h”
☐ C) są 3 wyrazy z „ch”
☐ D) nie ma żadnego wyrazu z „h”

38. Błąd ortograficzny występuje w wypowiedzeniu:

- ☐ A) Rządny przygód.
☐ B) Im rzecz żadsza, tym droższa.
☐ C) Rzetelny rachunek utrzymuje przyjaźń.
☐ D) Poznać rzemieślnika po narzędziach.

39. Prawidłowo utworzono formę podanego wyrazu w podpunkcie:

- ☐ A) 1 os., I. poj., czas przyszły od bezokolicznika *zrobić* to *zrobie*
☐ B) Mianownik, I. poj., rodz. nijaki od wyrazu *żrebak* to *żrebię*
☐ C) 3 os., I. poj., rodz. męski, czas przeszły od bezokolicznika *wziąć* to *wziął*
☐ D) 3 os., I. poj., rodz. żeński, czas przeszły od bezokolicznika *stanąć* to *stała*

40. Małą literą piszemy:

